

Handläggare

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-04-08

Ärendebeteckning
KS 2019/0426

Kommunfullmäktige

Utvecklingsplan för Kalmar Slott 2020-2029

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner "Utvecklingsplan" för Kalmar slott för perioden 2020-2029.
2. Destination Kalmar AB får i uppdrag att teckna nytt hyresavtal med Statens Fastighetsverk för perioden 2020-2029.
3. Kalmar kommun ersätter Destination Kalmar AB för de årliga investeringskostnaderna som skapar förutsättningar för Kalmar slotts utveckling, totalt 10 miljoner kronor under perioden.
4. Nuvarande ersättning till Kalmar slott omfattande skötsel av mark samt tillsyn av byggnader och installationer, som ingår i Avtal om tjänster mellan Destination Kalmar AB och Kalmar kommun, förlängs till och med 2029.

Bakgrund

År 2009 undertecknade Kalmar kommun och Statens Fastighetsverk en gemensam tioårig (2009-2018) Utvecklingsplan för Kalmar slott. Verksamhetens mål under denna period har varit innehållet i utvecklingsplanen och investeringar och driftkostnader har finansierats av Statens Fastighetsverk och Kalmar kommun.

Samarbetet har fungerat mycket väl och verksamheten har utvecklats framgångsrikt såväl publikmässigt som ekonomiskt under denna period. Antalet intäkts-skapande besökare på Kalmar Slott har ökat från 91 833 personer 2008 till 150 000 personer 2018.

Nu står Kalmar slott inför uppgiften att förädla sina värden och att synliggöra samt utveckla sin roll som motor i den lokala, regionala och nationella samhällsutvecklingen.

Kalmar kommun och Statens Fastighetsverk har tillsammans gemensamma mål för hur Kalmar slott och dess verksamhet ska utvecklas från "bäst till ännu bättre" fram till år 2029 enligt bilaga 1 Utvecklingsplan.

Ekonomi

I Utvecklingsplan 2009-2018 åtog sig Kalmar kommun och Statens Fastighetsverk att totalt under perioden tillföra 20 miljoner kronor vardera. Kapitalkostnaderna för Kalmar kommuns åtagande under denna period redovisas enligt bilaga 2.

Finansieringen i förslag till ny Utvecklingsplan 2020-2029 ska rymmas inom befintliga budgetnivåer avseende drift- och investeringskostnader.

Statens Fastighetsverk avser årligen att tillföra minst 1 miljon kronor till riktade åtgärder som skapar förutsättningar för Kalmar slott att utvecklas i enlighet med utvecklingsplanen. Därutöver att årligen tillföra minst 2 miljoner kronor till underhållsåtgärder som skapar förutsättningar för Kalmar slott att bedriva publik verksamhet.

Kalmar kommun avser att årligen att minst ersätta Destination Kalmar AB för de årliga investeringskostnader om totalt 10 miljoner kronor under perioden, till riktade åtgärder som skapar förutsättningar för Kalmar slott att utvecklas i enlighet med utvecklingsplanen. Därutöver årligen tillföra minst 3,4 miljoner kronor till slottets drift och publika verksamhet.

För att säkerställa en grundläggande finansiering av insatserna avser parterna att tillsammans tillföra Kalmar slott resurser motsvarande 74 miljoner kronor under perioden 2020-2029, varav 20 miljoner kronor riktas till ersättning för investeringar.

Ola Johansson
VD Kalmar Kommunbolag AB

Maria Björkman
ekonomidirektör

Bilagor
Investeringar utvecklingsplanen
Utvecklingsplan 2020-2029

Investerings Utvecklingsplanen

Bilaga 2

Kapitalkostnader

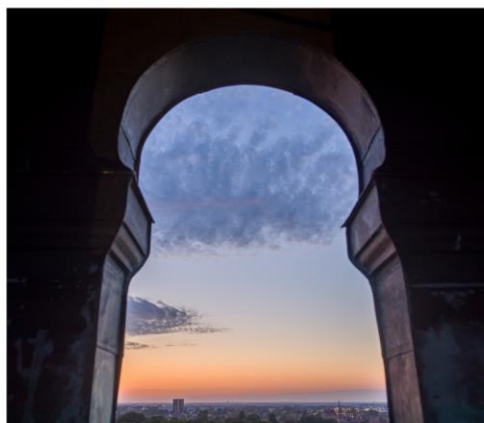
År	Nya avtalet		Ursprungliga slottsavtalet om 20 mnkr		
	investering 1 mnkr/år, snitt avskrivn.tid 6 år		avskrivningar återstår	avskrivningar betalda	avskrivningar totalt
2009				127 579	127 579
2010				423 670	423 670
2011				672 045	720 366
2012				1 375 380	1 485 003
2013				1 781 103	1 848 268
2014				2 196 733	2 300 000
2015				2 583 080	2 600 500
2016				2 120 461	1 774 665
2017				2 050 815	2 050 815
2018				1 752 665	1 752 665
2019				1 618 771	1 618 771
2020	170 000	170 000	1 489 765		1 489 765
2021	170 000	340 000	1 216 433		1 216 433
2022	170 000	510 000	436 100		436 100
2023	170 000	680 000	143 904		143 904
2024	170 000	850 000	88 598		88 598
2025	170 000	1 020 000			
2026	170 000	1 190 000			
2027	170 000	1 360 000			
2028	170 000	1 530 000			
2029	170 000	1 700 000			
		9 350 000	3 374 800	16 702 303	20 077 103

Totala kapitalkostnader 2020-2029 12 724 800

År 2029 kommer inte alla investeringarna vara avskrivna, det bokförda värdet kommer vara ca 650 tkr.

FRÅN BÄST TILL ÄNNU BÄTTRE

UTVECKLINGSPLAN

för Kalmar Slott och dess värden

År 2020–2029

Kalmar slott skall år 2029...

- ... ha över 130 000 entrébetalande besökare per år (+ 40 % *)
- ... ha över 190 000 intäktsskapande besökare per år (+ 35 % *)
 - ... ha ökat intäkten per besökare till 205 kr (+ 45 % *)
 - ... ha över 40 % utländska besökare (+ 20 % *)

- ... vara Sveriges populäraste historiska besöksmål för barn
- ... vara en omtyckt mötesplats för Kalmarbor året runt
- ... generera ett aktivt engagemang hos boende, besökare och civilsamhälle
- ... tillföra mätbara positiva samhällseffekter i Kalmars och länets utveckling

** Utgår från snittet av resultaten 2015 - 2018*

*Utdrag från Statens fastighetsverks och Kalmar kommuns
gemensamma mål för Kalmar slott år 2020 - 2029*

Kalmar slott är en av Sveriges mest kända historiska byggnader och en värdefull del av vårt lands kulturarv. Slottet förvaltas av Statens fastighetsverk och hyrs av Kalmar kommun genom Destination Kalmar AB som bedriver publik verksamhet där.

År 2009 undertecknade parterna en gemensam tioårig utvecklingsplan för Kalmar slott. Samarbetet har fungerat väl. Under åren 2009 - 2018 har verksamheten utvecklats mycket framgångsrikt såväl publikmässigt som ekonomiskt och framtiden ser positiv ut. Men i takt med samhällets förändring så ställs vårt kulturarv och Kalmar slott inför nya utmaningar. Men omvärldens utveckling öppnar även nya möjligheter för slottet, dess bevarande och utveckling.

Kalmar slott har haft en central roll i staden och regionens utveckling i hundratals år. Nu står slottet inför uppgiften att förädla sina värden och att synliggöra samt utveckla sin roll som motor i den lokala, regionala och nationella samhällsutvecklingen. Slottet och dess personal måste företa den svåra och inspirerande resan "Från bäst till ännu bättre"

Statens fastighetsverk och Kalmar kommun avser gemensamt fortsätta tillvarata och förädla Kalmar slots potential samt stärka samhällets engagemang i slottet och dess utveckling.

Vi har gemensamma mål för hur Kalmar slott och dess verksamhet ska utvecklas fram till år 2029. Det är högt satta men realistiska för ett redan framgångsrikt besöksmål och förutsätter en fortsatt nära samverkan där Utvecklingsplan utgöra basen för ett hållbart utvecklingsarbete.

Undertecknade ser fram emot ett fortsatt gott samarbete!

Kalmar den 4 april 2019

STATENS FASTIGHETSVERK
Ingrid Eiken-Holmgren
Generaldirektör

KALMAR KOMMUN
Johan Persson
Kommunstyrelsens ordförande

INNEHÅLL

FÖRORD	3
INNEHÅLL	4
1. SAMMANFATTNING	5
2. BAKGRUND	6 - 10
2.1 Statens fastighetsverk	
2.2 Kalmar kommun	
2.3 Kalmar slott	
2.4 Hyresavtal	
2.5 Kalmar slotts publika verksamhet	
2.6 Genomförda åtgärder	
2.7 Nyckeltal	
2.8 Utvecklingsplan	
2.9 Utvecklingsgrupp	
2.10 Parallella processer	
3. SAMHÄLLSEFFEKTER	11
3.1 Effekter för kulturarvet	
3.2 Effekter för besöksnäringen	
3.3 Ekonomiska effekter	
3.4 Effekter för samhället	
4. FÖRUTSÄTTNINGAR 2020 - 2029	12 - 13
4.1 Omvärlden	
4.2 Gemensam syften	
4.3. Gemensamma utgångspunkter	
4.4 Utvecklingsområden	
4.5 Gemensamma mål	
5. GEMENSAMMA INSATSER	14 - 20
5.1 Infrastruktur (värme, ventilation, belysning mm)	
5.2 Slottscafé	
5.3 Visit Center	
5.4 Publik verksamhet i postejerna	
5.5 Gustav Vasa 500 år 2020	
5.6 Årliga utställningar (<i>inkl. utställningsmoduler</i>)	
5.7 Stärkt basutställning	
5.8 Barnens slott vidareutvecklas	
5.9 Mötes- (konferens-) koncept	
5.10 Fler intäktsskapande utomhusytor	
5.11 Året runt mötesplats för Kalmarborna	
5.12 Strategi och modell för frivillig finansiering och volontärskap	
5.13 Samverkan med SFV:s besöksmål på Öland	
5.14 Utveckla och mäta slottets samhällseffekter	
6. SITUATIONSPLANER	21 - 22
7. FINANSIERING	23
8. TIDPLAN	24
9. UTVECKLINGSPLANENS TILLKOMST	24

1. SAMMANFATTNING

Bakgrund

Kalmar slott är sedan länge en av Sveriges mest kända historiska byggnader och en omistlig del av vårt kulturarv ur många samhällsperspektiv. Statens fastighetsverk förvaltar slottet. Kalmar kommun hyr fastigheten och bedriver sedan många år en bred publik verksamhet i den.

Tack vare den föregående gemensamma utvecklingsplanen under perioden 2008 - 2018 så har den publika verksamheten på slottet utvecklats mycket framgångsrikt. Statens fastighetsverk (SFV) och Kalmar kommun (KK) delar viljan att fortsätta tillvarata slottets potential och sprida kunskap om dess historia i Sverige och utomlands. Men i takt med omvärldens och samhällets förändringar så ställs nu slottets inför nya utmaningar och möjligheter. Därför har en ny utvecklingsplan för slottet för år 2020 - 2029 arbetats fram. En utvecklingsgrupp med representanter från SFV och KK ansvarar för dess genomförande.

Fyra utvecklingsområden

Utvecklingsplanen och dess gemensamma insatser ska fokusera på fyra utvecklingsområden:

- Fastigheten *Fysiska insatser för att slottet ska kunna utvecklas hållbart*
- Konzeptutveckling *Vidareutveckla befintliga koncept samt identifiera och etablera nya.*
- Delaktighet *Engagera utvalda målgrupper och skapa hållbara partnerskap*
- Samhällsutveckling *Utveckla slottets roll och uppdrag inom fler samhällsområden*

Åtta gemensamma mål

SFV:s och KK:s delar målsättningen att Kalmar slott år 2029 skall:

Kvantitativa (mätbara) mål

1. Ha över 130 000 entrébetalande besökare per år (+ 40 %*)
2. Ha över 190 000 intäktsskapande besökare per år (+ 35 %*)
3. Ha ökat intäkten per besökare till 205 kr (+ 45 %*)
4. Ha över 40 % utländska besökare (+ 20 %*)

* Beräknad på snittet av resultaten 2015 - 2018

Kvalitativa mål

5. Vara Sveriges populäraste historiska besöksmål för barn
6. Vara en populär mötesplats för Kalmarbor året runt
7. Generera ett aktivt engagemang hos boende, besökare och civilsamhälle
8. Tillföra mätbara positiva samhällseffekter i Kalmars och länets utveckling

Fjorton utvecklande insatser

SFV och KK ska verka för att fjorton gemensamma insatser genomförs under avtalsperioden. En utvecklingsgrupp prioriterar insatserna sinsemellan. Deras genomförbarhet styrs av att de beslut, tillstånd och resurser som krävs erhålls. Detaljplanering, budgetering och tidsplan kring varje insats upprättas av berörda aktörer inför genomförandet.

Finansiering

Utvecklingsplanens insatser finansieras genom att SFV och KK under avtalsperioden var och årligen tillför resurser. Extern medfinansiering eftersträvas där så är möjligt.

Om uppgörelsen av något skäl ej kan efterlevas av någon av parterna, skall utvecklingsgruppen enas om en förändrad utvecklingsplan.

2. BAKGRUND

2.1 STATENS FASTIGHETSVERK

Statens fastighetsverk (SFV) förvaltar på regeringens uppdrag 2 300 fastigheter, 1/7 av landets mark-/skogsområden, ca 1700 kronoholmar, 135 objekt i 65 länder o delar av 8 Världsarv.

SFV är svensk besöksnäringens största fastighetsägare och förvaltar ca 200 kulturhistoriska fastigheter, tillika besöksmål, som speglar den svenska statens historia, kultur och utveckling. SFV skapar långsiktiga förutsättningar för privata och offentliga hyresgäster att bedriva publik verksamhet i fastigheterna. SFV får ett årligt anslag från regeringen för att bevara och underhålla våra kulturhistoriska fastigheter.

I SFV:s regleringsbrev 2018 står att: *"Fastigheternas värden inklusive kultur- / naturmiljövärden, ska bevaras, användas och utvecklas på ett för ägaren och brukaren långsiktigt lämplig nivå". "SFV ska öka intäkterna och minska kostnaderna för att på sikt minska underskotten. SFV ska, där det är möjligt med hänsyn till förutsättningar för långsiktiga avtal om lokal medfinansiering, utveckla besöksmål i nära samarbete med kommuner, landsting och besöksnäring"*

Denna utvecklingsplan ligger även i linje med Sveriges nationella mål för kulturmiljöarbetet, vilka är styrande för staten och vägledande för kommun och landsting. SFV har i skrivande stund, regeringens uppdrag att som en av tio myndigheter under 2019 utarbeta en strategi för kulturmiljöfrågor. Utvecklingsplanen kan utgöra en förebild i det arbetet.

2.2 KALMAR KOMMUN

Turism är en strategiskt viktig näring i Kalmar kommun som hyr Kalmar slott av SFV sedan 1994. Kommunen driver bolaget Destination Kalmar AB där Kalmar slott och dess publika verksamhet utgör en verksamhetsgren. Enligt Destination Kalmars ägardirektiv ska *"bolaget i samverkan med näringsliv utveckla, profilera och marknadsföra Kalmar som besöksmål. Bolaget ska även samordna och administrera evenemang samt utveckla idrottsturismen i Kalmar kommun. Vidare ska bolaget bedriva turistbyråverksamhet samt driva verksamhet i gästhamnen i Kalmar. Bolaget ska i samverkan med SFV ansvara för och driva kultur-, turist- och evenemangsverksamhet på Kalmar Slott"*.

Ett av Destination Kalmars övergripande mål är av att *"i samverkan med SFV fortsatt utveckla Kalmar Slott med gjorda investeringar för att öka tillgängligheten och antalet besökare"*.

Destination Kalmar bistår Kalmar slott med resurser vad gäller bl.a. administration, ekonomi, kommunikation, marknadsföring, försäljning och mediakontakter.

2.3 KALMAR SLOTT

Kalmar slott grundlades på 1100-talet av Magnus Ladulås. Gustav Vasa och hans söner Erik XIV och Johan III byggde på 1500-talet om slottet till ett renässanspalats.

Kalmar slott ägs av staten och är en av Sveriges kulturhistoriskt mest värdefulla nationalbyggnader. SFV:s uppdrag är att förvalta och utveckla slottet, säkerställa dess kulturvärden samt hålla det tillgängligt för allmänheten. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen utgör slottets tillstånds- och tillsynsmyndigheter.

Historiskt sett utgör Kalmar slott en förutsättning för Kalmars tillkomst och utveckling. För staden, dess invånare och näringsliv är slottet med sin attraktionskraft en enande symbol, ett värdefullt varumärke, en intäktskälla och en rekreativ miljö. Kalmar kommun och kalmarborna rår kort sagt över ett unikt, välkänt och ovärderligt stycke svensk historia.

2.4 HYRESAVTAL

Kalmar kommun och Statens fastighetsverk avser i skrivande stund att teckna ett tioårigt hyresavtal för Kalmar slott för perioden år 2020 - 2029. Avtalet ska präglas av parternas gemensamma intention att fortsätta utveckla och stärka slottets verksamhet, varumärke och position. Under 2020 - 2024 och ev. efterföljande avtalsperiod kommer denna tioåriga utvecklingsplan för Kalmar slott utgöra basen för parternas gemensamma arbete kring slottet. Utvecklingsplanen utgör därför en bilaga till ovan nämnda hyresavtal. Till hyresavtalet finns även följande bilagor att förhålla sig till i utvecklingsarbetet:

- Indexklausul
- Driftsplan
- Situationsplan
- Rumsförteckning
- Särskilda bestämmelser

2.5 KALMAR SLOTT PUBLIKA VERKSAMHET

Slottets publika verksamhet bedrevs 2018 med 9 året runt anställda och ca 55 sommaranställda. Verksamheten drivs i samverkan med restauratör och samarbetspartners. Omfattar fyra grenar:

2.5.1 INDIVIDUELLA BESÖK

Individuella besökare, guideade visningar, basutställning, stor barnverksamhet samt säsongsutställningar utgör stommen i slottets besöksverksamhet. Sistnämnda säkrar en för besöksmålet nödvändig förnyelse och därmed bibehållen en hög attraktionskraft. Slottets säsongsutställningar och barnverksamhet har utvecklats mycket positivt och har en fortsatt stor utvecklingspotential.

2.5.2 MÖTEN & EVENT

Även konferenser, möten och andra kommersiella och kulturella events utgör en betydande del av Kalmar slotts publika verksamhet. Inom dessa områden ryms en stor utvecklingspotential om en unik och attraktiv profil och mötesnisch som kan utvecklas. Det finns en stark ambition att tillvarata och utveckla slottets potential som lokal, nationell och internationell mötesplats.

2.5.3 RESTAURANGVERKSAMHET

Slottets restaurang hyrs ut till en restauratör som bedriver högprofilerad kvalitativ restaurangverksamhet i lokalerna. Utöver ordinarie serverings- och beställnings-verksamhet arrangerar man tematiska mat-, teater- och musikevent samt gästbud. Enklare servering utomhus saknas.

2.5.4 SAMHÄLLSNYTTIG VERKSAMHET

Det bedrivs samhällsnyttig verksamhet på slottet. Utöver omfattande skolverksamhet, arrangeras en mängd kulturaktiviteter som konserter, föreläsningar m.m. De fyller en viktig funktion i arbetet med att utveckla slottet som en naturlig mötesplats för Kalmarborna och genom att sprida kunskap om slottet, Kalmar och dess historia.

Slottets vallar är omtyckta promenadstråk för närboende. Ytorna sköts, underhålls och hålls gratis tillgängliga för allmänheten. Kalmar slott erbjuder arbeten för arbetstagare med särskilda behov.

2.6 GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER 2009 - 2018

Åren 1995 - 2008 genomfördes omfattande åtgärder för att skapa en fungerande publik verksamhet på slottet. Under parternas föregående avtalsperiod 2009 - 18 gjordes även insatser för att skapa långsiktiga förutsättningar för slottet att utvecklas till ett attraktivt, konkurrenskraftigt och hållbart besöksmål. Urval av relevanta åtgärder redovisas här.

<u>2.6.1 FYSISKA ÅTGÄRDER</u>	Genomfört av	År
<u>Entréfunktion</u>		
- Ny entrékur vid vindbrygga	SFV/KS	2010
- Ny, tillgänglig säsongsbudik med inriktning på barn	KS	2010
- Nytt kassasystem infört i butiken	KS	2013
- Välkomnande entréområde iordningställt framför slottet	SFV/KS	2014
<u>Konferenser & möten</u>		
- Hiss till Gröna Salen, Sturesalen och Borgstugan	SFV	2011
- Eliminering av trappsteg mellan Gröna salen och Gyllene salen	SFV	2011
- Ramp in i kyrkan och Margaretakammaren.	SFV	2011
- Ny multimediateknik samt ljus i Gröna salen	SFV/KS	2011
- Månssonsalen: Nya konferensmöbler, utrustning och Wi-fi	KS	2012
<u>Restaurangverksamhet</u>		
- Tillbyggnad av restaurangkök	SFV/KS	2014
- Serveringslokal inrättad i Amiralitetskällaren	SFV/KS	2014
- Ny serveringslokal iordningställd i Kungsgemakstornet	SFV/KS	2014
- Hiss till Bagarstugan, Gästabudssalen och Amiralitetskällaren	SFV/KS	2014
- Golvvärme inlagt i Gästabudssalen	SFV	2014
- Tillbyggnad av personalutrymmen	SFV/KS	2014
<u>Utställningar</u>		
- Basutställningen "800 år av krig, makt och ära" om slottets historia	KS	2011 - 12
<u>Event</u>		
- Mobil scen (6x 4 m) samt bänkar för ca 1000 personer inköpta:	KS	2010
<u>Energi</u>		
- Indragning av fjärrvärme i delar av slottet	SFV	2014

2.6.2 VERKSAMHETSÅTGÄRDER

Kalmar slott har själva och med partners utvecklat den publika verksamheten. Ett urval av för utvecklingsplanen relevanta åtgärder redovisas här

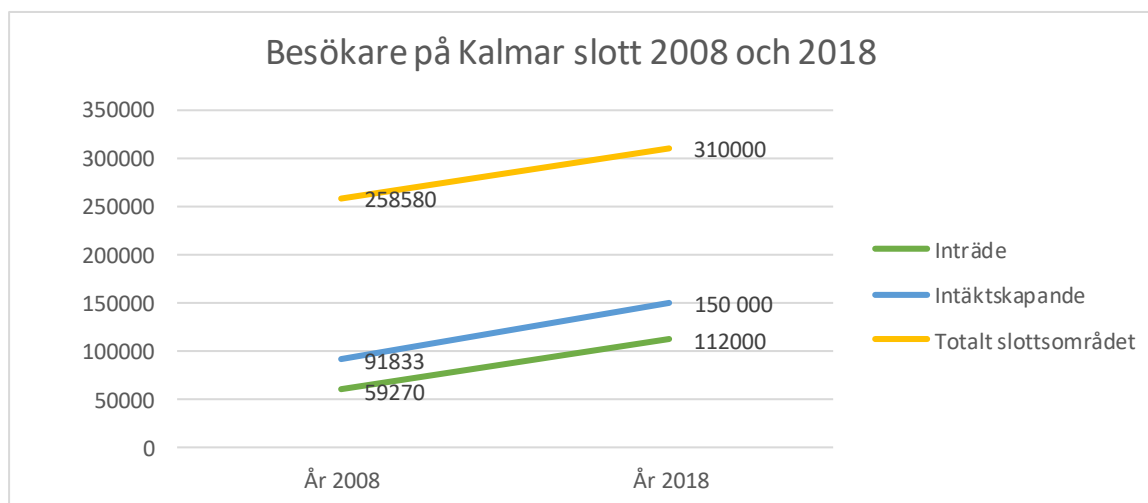
- Individuella besökare	<i>Ex: Guideturer, slottsbutik</i>	2009 - 18
- Barn	<i>Ex: Barnens slott, guideturer, skattjakt,</i>	2009 - 18
- Konferens & möten	<i>Ex: Upplevelseguidning, kick-off, teambuilding</i>	2012 - 18
- Restaurangverksamhet	<i>Ex: Ny restauratör</i>	2015
- Utställningar	<i>Ex: Da Vinci</i>	1994 - 18
- Event	<i>Ex: Teater, konserter, föreläsningar</i>	2009 - 18

2.7. NYCKELTAL

2.7.1 KALMAR SLOTTETS UTVECKLING

Sammanfattningsvis så har den publika verksamheten på Kalmar slott utvecklas på ett mycket positivt sätt under avtalsperioden 2009 - 18. Det synliggörs nedan genom ett antal nyckeltal.

Nyckeltal		År 2008	År 2018	Utfall
Besökare	<i>Entrébetalande</i>	59 270 st	112 000 st	+ 85 %
	<i>Intäktsskapande</i>	91 833 st	150 000 st	+ 63 %
	<i>Totalt på slottsområdet</i>	258 580 st	310 000 st	+ 20 %
Öppet	<i>Dagar per år</i>	181 st	266 st	+ 47 %
Anställda	<i>Året runt</i>	5 st	9 st	+ 80 %
	<i>Säsong</i>	25 st	60 st	+ 140 %
Intäkt per besökare	<i>Kr/besökare</i>	105 kr	152 kr	+ 48 %
Omsättning	<i>Kr/år</i>	8,9 milj.	20,0 milj.	+ 224 %
Självfinansiering	<i>Andel i %</i>	90 %	77 %	- 15 %

2.7.2 SFV:S UTVECKLING ENLIGT REGLERINGSBREVET

Sammanfattningsvis så har SFV:s hyresintäkter ökat och en hållbar grund lagts för en stigande hyresintäkt allt efter den publika verksamheten växer. Driftskostnader har sänkts avsevärt. Den stora externa medfinansieringen har möjliggjort att slottet och dess verksamhet har kunnat getts de hållbara förutsättningar som krävs för att kunna utvecklas till ett attraktivt, konkurrenskraftigt nationellt besöksmål. Det synliggörs nedan genom ett antal nyckeltal.

Uppdrag enligt SFV:s regleringsbrev		År 2008	År 2018	Utfall
Ökade intäkter	<i>Fast hyra (kr/år)</i>	100 000 kr	212 000 kr	+ 112 %
Minskad kostnad	<i>Driftskostnad (kr/år)</i>	500 000 kr	70 000 kr	- 86 %
Extern	<i>Kommunal (fram till 2008 resp. 2018)</i>	0 kr	20 000 000 kr	+ 20 000 000
medfinansiering	<i>EU stöd (fram till 2008 resp. 2018)</i>	0 kr	10 000 000 kr	+ 10 000 000
Tillgänglighet	<i>Ökat öppethållande av slottet</i> <i>Nya publika ytor</i> <i>Hissar, ramp och eliminering av trappsteg.</i>			+ 47 %
Samverkan	<i>Tioårigt gemensamt utvecklingsarbete med Kalmar kommun</i>			

2.8 GEMENSAM UTVECKLINGSPLAN

Denna utvecklingsplan är en fortsättning på den utvecklingsplan som slöts mellan Statens fastighetsverk och Kalmar kommun 2008 för perioden 2009 - 2018. Planen är ett gemensamt redskap i parternas strategiska och taktiska utvecklingsarbete kring Kalmar slott.

Utvecklingsplanen syftar till att upprätthålla ett ömsesidigt engagemang hos parterna samt underlätta kontinuiteten i utvecklingsarbetet vid t.ex. personalbyte, politiska val och andra opåverkbara faktorer. Målet är bättre beslutsunderlag, resurseffektivitet och ökat kunskapsutbyte.

I planen återfinns de syften och mål som parterna delar, prioriterade utvecklingsområden samt vilka gemensamma insatser som parterna avser genomföra för att uppnå syfte och mål.

Utvecklingsplanen innehåller inga juridiskt bindande åtaganden.

2.9 UTVECKLINGSGRUPP

En utvecklingsgrupp med utvalda representanter för parterna svarar för att utvecklingsplanen följs och att dess insatser genomförs successivt under perioden. För SFV:s räkning ska berörd fastighetschef samt förvaltare ingå i utvecklingsgruppen. För Kalmar kommuns räkning ska vd för Destination Kalmar samt slottets chef och intendent ingå. Utvecklingsgruppen kan om man så anser lämpligt, besluta att utvidga gruppen med för uppdraget lämpliga aktörer.

Gruppens medlemmar ansvarar löpande för att utvecklingsarbetet är förankrat i den egna organisationen, att berörda beslutsfattare regelbundet hålls informerade samt att de verkar för att det gemensamma utvecklingsarbetet ska kunna fortskrida hållbart och effektivt.

Utvecklingsgruppen träffas minst två gånger på våren och två på hösten.

Utvecklingsgruppen ska varje vår ta beslut om vilka av utvecklingsplanens insatser som ska prioriteras och genomföras påföljande budgetår, upprätta en aktivitetsplan för året samt förankra beslutet i den egna organisationen. Beslut ska tas i god tid så att parterna kan säkerställa nödvändiga resurser i respektive besluts- och budgetprocesser.

Utvecklingsgruppen ska varje höst stämma av och utvärdera det gångna årets insatser samt göra nödvändiga justeringar i planen. Gruppen ansvarar för att utvärderingen sprids och att större justeringar av utvecklingsplanen förankras i den egna organisationen.

Revidering av utvecklingsplanen bör ske efter fem år, när den är påtagligt inaktuell, när majoriteten av planens insatser är genomförda eller när utvecklingsgruppen så beslutar. Hänsyn ska då tas till omvärldens utveckling, parternas förutsättningar, genomförda insatser samt uppnådda resultat relaterat till uppsatta mål och satsade resurser

Arbetet med utvecklingsplan från 2029 ska påbörjas av utvecklingsgruppen senast under 2027.

Kalmar kommun sammankallar och Statens fastighetsverk är ordförande i utvecklingsgruppen.

2.10 PARALLELLA PROCESSER

Parallellt med utvecklingsplanen pågår flera projekt internt hos parterna och i omvärlden som påverkar Kalmar slott och planens genomförande. Utvecklingsgruppen har att identifiera och förhålla sig till dessa och när möjligt är, samarbeta och tillvarata möjliga synergieffekter.

I skrivande stund ska utvecklingsgruppen förhålla sig till följande projekt och nätverk:

- Unika historiska Kalmar Öland: Samarbeta mellan Kalmar kommun, Mörbylånga kommun, Borgholms kommun, Statens fastighetsverk, Regionförbundet, Landstinget, Länsstyrelsen, Linnéuniversitetet, Kalmar Läns museum och Kalmar slott.
- Team of Future: Samarbeta Destination Kalmar AB och Ölandsturism AB kring framtidsfrågor och marknadsföring
- Association of Museums and Castles around the Baltic Sea
- Gustav Vasa 500 år År 2022: Nätverk i kommunen och med andra SFV besöksmål i Sverige med Gustav Vasas anknytning samt Livrustkammaren i Stockholm

3. SAMHÄLLSEFFEKTER

Kalmar slott skapar redan idag genom sin existens och verksamhet direkt och indirekt en mångfald positiva samhällseffekter för Kalmar, Öland, Kalmar län och Sverige. Genom vårt gemensamma utvecklingsarbete förstärks och utvecklas dessa effekter inom en rad områden.

3.1 EFFEKTER FÖR KULTURARVET

Genom utvecklingsplanen stärks Kalmar position och ställning som en historisk och intressant stad. Förutsättningarna för Kalmars övriga kulturhistoriska aktörer och miljöer förbättras. Ökad kunskap om och intresse för stadens historiska miljöer leder till bättre förståelse och stolthet för Kalmars tillkomst och historia hos boende och turister. Ett ökat engagemang från civilsamhället bidrar till att säkerställa Kalmars kulturhistoriska miljöer för framtiden.

3.2 EFFEKTER FÖR DESTINATIONEN

Kalmar slott utgör redan idag ett populärt besöksmål, en mötesplats och ett strövområde för både boende och turister. Men slottet besitter också en stor outnyttjad potential. Genom planen kan dess roll som nav och motor i länets kulturturism stärkas och Kalmars attraktionskraft och profil som kulturhistorisk destination utvecklas. Slottet kan i större omfattning utgöra en direkt reseanledning för fler svenska och utländska turister att gästa Kalmar och länet.

Utvecklingsplanen kan bidra till ökade intäkter och fler arbetstillfällen för besöksnäringens aktörer.

3.3 EKONOMISKA EFFEKTER FÖR NÄRINGSLIVET

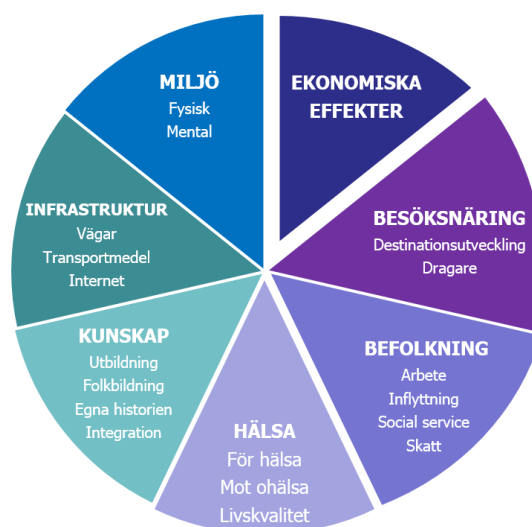
Det är viktigt att sprida insikt kring den mängd ekonomiska effekter som Kalmar slott skapar och kan skapa i framtiden. En insats som möjliggör en utvecklad eller ny publik verksamhet i Kalmar slott skapar direkta och indirekta ekonomiska effekter för många lokala och regionala aktörer.

1. Kalmar slotts ägare (SFV)	<i>Ökade hyresintäkter</i>
2. Hyresgästen (Kalmar kommun)	<i>Ökade intäkter</i>
3. Hyresgästens personal	<i>Fler arbetstillfällen/ högre inkomster</i>
4. Kalmar slotts övriga verksamheter	<i>Ökade intäkter</i>
5. Kalmars besöksnäring (handel, restauranger, logi)	<i>Ökad omsättning</i>
6. Lokala leverantörer (råvaror, hantverkare, städ etc)	<i>Ökad omsättning</i>
7. Transportörer (lokaltrafik, taxi, hyrfordon, bränsle)	<i>Ökad omsättning</i>
8. Kommun /landsting	<i>Skatteintäkter från nivå 1 – 7</i>

3.4 EFFEKTER FÖR SAMHÄLLET

Utöver i besöksnäringen så tillför Kalmar slott en mängd positiva effekter inom en rad olika samhällsområden. Ett av målen med utvecklingsplanen är att synliggöra samt utveckla dessa samhällseffekter.

Tårtdiagrammet ska ses som en inspirationskälla i kontakter och samtal med politiker och samhällsaktörer. Det beskriver exempel på samhällsområden där SFV:s kulturfastigheter tillför eller kan tillföra värden. Genom kreativitet och nytänkande kan slottets verksamhet utvecklas på ett sätt som direkt stärker ett eller flera utvalda samhällsområden.

4. FÖRUTSÄTTNINGAR 2020 - 2029

4.1 OMVÄRLDEN

Mycket har hänt i samhället sedan föregående utvecklingsplanen upprättades 2008. I utformningen av denna plan har hänsyn bl.a. tagits till en rad nya omvärldsfaktorer:

Samhället förändras

Faktorer som t.ex. en orolig omvärld, växande immigration, segregering, klimat-/miljöhot och digitaliseringen påverkar Kalmar slotts förutsättningar att bevaras och utvecklas.

Nya ekonomiska förutsättningar

En ökad konkurrens om offentliga medel, regeringens minskade anslag till bevarandet av kulturhistoriska miljöer mm. utgör idag tecken på en långsiktig samhällsförändring.

Besökarna ändrar förväntningar och resmönster

Besökarnas förväntningar på allt mer unika och äkta upplevelser, produkter och tjänster ökar. Boknings- och resmönstren utvecklas liksom sättet att inhämta kunskap om en destination.

Hårdare konkurrens i besöksnäringen

Stora internetbaserade boknings- och reseaktörerna stärker sin ställning. Kulturturismens och dess betydelse i näringen utvecklas. Statliga utredningen *En hållbar besöksnäring* lyfter fram behovet av en stärkt och utvecklad kulturturism och pekar på SFV som en central aktör.

Ideella samhället förändras

Tidsbrist, individualism, andra värderingar och vilja att själv välja när, var och på vilket sätt man vill vara ideell, utgör ett paradigmskifte för föreningar och ideella aktörer. Nya krav ställs på de aktörer som vill attrahera volontärer vad gäller anpassning, flexibilitet och rekrytering

4.2 GEMENSAMMA SYFTEN

Parterna är enade kring följande gemensamma syften med utvecklingsplanen:

Samsyn

En framgångsrik utveckling av Kalmar slott förutsätter en samsyn mellan alla berörda vad gäller:

- Mål *Gemensam syn på Kalmar slotts bevarande, skötsel och utveckling*
- Kontinuitet *Vikten av långsiktig och kontinuerlig samverkan*
- Redskap *Planen är ett vägledande redskap i det gemensamma utvecklingsarbetet*

Hållbarhet

Syftet är att uppnå en i alla perspektiv hållbar förvaltning och utveckling av Kalmar slott, dess publika verksamhet och de samhällseffekter som slottet kan skapa.

- Ekonomisk *Vi ska nyttja befintliga resurser effektivt och attrahera mer externa resurser samt stärka Kalmar slotts attraktivitet och konkurrenskraft som besöksmål*
- Social *Vi ska maximera samhällseffekterna utifrån Kalmar slott och dess historia*
- Miljömässig *Vi ska arbeta aktivt för att minimera Kalmar slotts negativa miljöpåverkan*

4.3 GEMENSAMMA UTGÅNGSPUNKTER

Parterna är enade kring följande gemensamma utgångspunkter i arbetet med Utvecklingsplanen:

<u>Grundläggande förutsättningar</u>	<i>För att bedriva hållbart utvecklingsarbete krävs kontinuitet vad gäller t.ex. beslut underhållsplan, ekonomi och personal. Slottets dagliga arbete ska kunna ske planerat, flexibelt, enkelt och resurseffektivt.</i>
<u>Hållbart</u>	<i>Varje insats som genomförs ska när så är möjligt leda till att stärka slottets ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarhet.</i>
<u>Agenda 2030</u>	<i>Planerade insatser ska ligga i linje med Agenda 2030 och dess 17 globala mål</i>
<u>Förädling</u>	<i>Under förra avtalsperioden skapades en rad långsiktiga förutsättningar för slottet att utvecklas som besöksmål. Insatserna i denna utvecklingsplan ska sätta fokus på att tillvarata och förädla dessa kärnvärden, miljöer och resurser</i>
<u>Intäkter</u>	<i>Ökad intäkt per besökare, fler intäktskällor, nya finansieringskanaler samt mer externa resurser som kommer Kalmar slott och SFV tillgodo ska eftersträvas.</i>
<u>Innovation</u>	<i>Utvecklingsarbetet ska präglas av proaktivitet, kreativitet och mod</i>
<u>Delaktighet</u>	<i>För att långsiktigt säkra slottet och dess publika verksamhet krävs ett brett, djupt och aktivt engagemang i slottet hos t.ex. boende, turister, politiker, civilsamhälle</i>
<u>Samarbete</u>	<i>Fler strategiska samarbeten som möjliggör fler synergieffekter ska utvecklas.</i>
<u>Tillgänglighet</u>	<i>Slottet ska vara så fysiskt, digitalt och intellektuellt tillgängligt som möjligt.</i>
<u>Kvalitet</u>	<i>Hög kvalitet ska genomsyra allt utvecklingsarbete.</i>
<u>Samhällsnytta</u>	<i>Slottets positiva samhällseffekter ska påvisas och utvecklas.</i>

4.4 UTVECKLINGSOMRÅDEN

De gemensamma insatserna skall ske inom följande utvecklingsområden:

- Fastigheten *Fysiska insatser för att slottet ska kunna utvecklas hållbart*
- Konceptutveckling *Vidareutveckla befintliga koncept. Identifiera/etablera nya.*
- Delaktighet *Engagera utvalda målgrupper. Skapa hållbara partnerskap*
- Samhällsutveckling *Utveckla slottets roll och uppdrag inom fler samhällsområden*

4.5 GEMENSAMMA MÅL

Parterna har gemensamma mål med utvecklingsplanen. Kalmar slott ska senast år 2029:

Kvantitativa (mätbara) mål

1. Ha över 130 000 entrébetalande besökare per år (+ 40 % *)
2. Ha över 190 000 intäktsskapande besökare per år (+ 35 % *)
3. Ha ökat intäkten per besökare till 205 kr (+ 45 % *)
4. Ha över 40 % utländska besökare (+ 20 % *)

Kvalitativa mål

5. Vara Sveriges populäraste historiska besöksmål för barn
6. Vara en populär mötesplats för Kalmarbor året runt
7. Generera ett aktivt engagemang hos boende, besökare och civilsamhälle
8. Tillföra mätbara positiva samhällseffekter i Kalmars och länets utveckling

* Beräknad på snittet av resultaten 2015 - 2018

5. GEMENSAMMA INSATSER ÅR 2020 - 29

Parterna planerar att genomföra fjorton gemensamma grundläggande och utvecklande insatser under perioden. Förutsättningarna för var och en presenteras kort på följande sidor.

Siffrorna som anges efter respektive insats visar vilka av utvecklingsplanens åtta mål (se sid 13) som den underbygger. Insatserna är ej prioriterade sinsemellan. Förslag på vilka som ska genomföras påföljande år tas varje vår fram av utvecklingsgruppen och beslutas av styrgruppen. Fördjupade underlag, detaljplanering, budgetering och tidsplan kring varje insats upprättas av utvecklingsgruppen före genomförande. Insatsernas genomförbarhet styrs av att nödvändiga beslut, tillstånd och resurser erhålls. Följande insatser planeras åren 2020 - 29:

Fastigheten	<i>Insatser för att kunna utveckla besöksmålet</i>	<i>Mål (s 13)</i>
5.1	Infrastruktur (värme, ventilation, belysning mm)	1, 2, 6, 7
5.2 *	Utomhusservering	1, 2, 3, 6
5.3 *	Visit Center	1, 2, 3, 4
5.4 *	Publik verksamhet i postejerna	2, 3, 6, 7
Konceptutveckling	<i>Insatser för att öka intäktskapande besökare</i>	
5.5 *	Gustav Vasa 500 år 2020	1, 2, 7, 8
5.6	Årliga utställningar (inkl. utställningsmoduler)	1, 2, 3, 4
5.7	Stärkt basutställning	1, 4, 6
5.8	Barnens slott vidareutvecklas	1, 3, 4, 5, 6
5.9	Mötes- (konferens-) koncept	2, 3, 6, 7
5.10	Fler intäktskapande utomhusytor	1, 2, 3, 7
Engagemang	<i>Insatser för att utveckla ambassadörskap</i>	
5.11	Året runt mötesplats för Kalmarborna	2, 6, 7, 8
5.12	Strategi och modell för frivillig finansiering och volontärskap	6, 7, 8
5.13	Samverkan med SFV:s besöksmål på Öland	1, 4, 7, 8
Samhällseffekter	<i>Insatser för att öka samhällets intresse</i>	
5.14	Utveckla och mäta slottets samhällseffekter	6, 7, 8

* *Insatsen eller del därav ingick i föregående utvecklingsplan men hann av olika skäl inte fullföljas under avtalsperioden.*

5.1 Infrastruktur

Bakgrund	För att kunna utveckla slottets publika verksamhet krävs infrastrukturella insatser som t.ex. utökad belysning, bättre värmeförsörjningen i delar av slottet och förbättrad ventilation
Syfte	Göra slottet mer tilltalade att se och vistas i
Mål (5,8)	Skapa den infrastruktur som krävs för att slottet ska kunna nyttjas bättre för publik verksamhet under och utanför högsäsong.
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Slottet bli angenämare att visas under vinter och vår. - Ökade möjligheter till arrangemang under vinter och vårsäsong - Större förutsättningar för slottet att bli en mötesplats för Kalmarborna
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Byta direktverkande el i befintliga utrymmen till fjärr- alt. golvvärme - Skapa bättre belysning exteriört och interiört

5.2 Utomhuservering

Bakgrund	I skrivande stund saknas möjlighet för turister och kalmarbor att fika i en trivsamt och representativ utomhusmiljö på slottet. Servering är en avgörande faktor för besökarnas stannetid och återbesöksfrekvens.
Syfte	Stärka slottets attraktivitet och konkurrenskraft och öka intäkterna
Mål (1,3,4,5)	Etablera ett attraktivt, intäktskapande och delvis väderokänsligt café.
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Längre stannetid och ökad återbesöksfrekvens hos besökarna - En ökad andel kalmarbor besöker slottet regelbundet. - Större förutsättningar för slottet att bli en mötesplats för Kalmarborna
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Utredda placering, resursbehov, vilka tillstånd som krävs etc. - Kalkylering, tidsplan och upphandling - Iordningställa utomhuservering

5.3 Visit Center

Bakgrund	Slottet saknar en attraktiv entréfunktion som inspirerar besökare till köp av inträde, upplevelser och produkter samt ger information om Kalmar, region, och SFV:s besöksmål. Även utrymmen för personal, sophantering behövs.
Syfte	Ökat antal besökare och intäkter genom att fånga upp, inspirera och informera dem på ett attraktivt sätt utanför slottsområdet.
Mål (1,2,3,7)	Etablera ett attraktivt Visit Center på entréområdet utanför Kalmar slott.
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler individuella besökare som betalar inträde och går in i slottet - Ökade intäkter från sålda upplevelsepaket, produkter och tjänster - Bättre förutsättningar för personal, sophantering mm
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Utredda placering, resursbehov, tillstånd som krävs etc. - Kalkylering, tidsplan och upphandling - Uppföra ett Visit Center

5.4 Publik verksamhet i postejerna

Bakgrund	Slottets västra och södra postejer har förutsättningar att utvecklas för publik intäktsskapande verksamhet. Södra postejen är tomställd och arbetet att iordningställa den kan påbörjas när finansiering är säkerställd. Planer finns även för den västra postejen. Tydliga koncept bör tas fram för att säkerställa att postejerna tillvaratas på ett i alla avseenden hållbart sätt.
Syfte	Utöka slottets utbud av attraktiva och intäktsskapande ytor inomhus
Mål (1,3,4,5)	Erbjuda fler attraktiva inomhusmiljöer för arrangörer, företag och föreningar
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Slottet kan erbjuda fler unika upplevelser - Slottet kan ta emot fler besökare och mötesdeltagare - Slottets attraktivitet stärks
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Säkerställa finansiering genom medfinansiering av externa aktörer - Hållbar konceptutveckling - Projektera och iordningställa 1. Södra postejen. 2. Västra postejen

5.5 Gustav Vasa 500 år 2020

Bakgrund	Gustav Eriksson startade sin resa mot den svenska tronen genom att landstiga i Kalmar 1520. År 1523 utropades han till konung vid riksdagen i Strängnäs. Dessa händelser ger Kalmar ett unikt tillfälle att skapa nationellt intresse genom att arrangera en utställning om Gustav Vasa säsongen 2020. Då SFV förvaltar många historiska miljöer kopplade till Gustav Vasa finns samordnings- och synergieffekter att uppnå genom samarbete.
Syfte	Skapa attraktiv utställning om Gustav Vasa på Kalmar slott säsongen 2020
Mål (1,2,6,7)	Stärka slottets attraktivitet som besöksmål och position som ledande arena nationella aktuella utställningar
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler intäktsskapande individuella besökare och grupper - Stärker slottets ställning som ledande arena för aktuella utställningar - Intresset för slottet ökar hos finansiärer, näringsliv och samarbetspartners - Fördjupad samverkan med SFV:s övriga historiska besöksmål
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Planera utställningen (start 2018) - Säkerställa finansiering (start 2018) - Iordningställa utställningen

5.6 Nationell utställningsarena

Bakgrund	Kalmar slott har under ett antal år arrangerat intressanta och attraktiva säsongsutställningar. Arbetet har gett värdefull kunskap och erfarenhet men framför allt ökat antalet intäktsskapande besökare. Slottets position som internationell utställningsarena har stärkts genom Da Vinci-utställningen -18. För att utveckla slottets position som intressant nationell utställningsmiljö krävs långsiktig planering, samt personella och ekonomiska resurser.
Syfte	Skapa arbetssätt och fysiska förutsättningar för att kunna erbjuda intressanta och innovativa utställningar på Kalmar slott i framtiden
Mål (1,2,4,7)	Upprätthålla en hög kvalitet på slottets säsongsutställningar
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler intäktsskapande individuella besökare och grupper - Slottets ställning som ledande arena för innovativa utställningar stärks - Intresset för slottet ökar hos finansiärer, näringsliv och samarbetspartners
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Forma en framtida arbetsmodell - Långsiktig planering och val av utställningar - Skapa finansieringsmodell som säkerställer framtida utställningar - Inköp av utställningsmoduler och annan nödvändig basutrustning

5.7 Stärkt basutställning

Bakgrund	Basutställningen "800 år av makt, krig och ära" i Ståthållarvåningen byggdes 2009 och beskriver slottets historia genom åtta olika teman. För att utställningen ska vara konkurrenskraftig, attraktiv och en given besöksanledning i sig, så behöver den uppdateras och förstärkas
Syfte	Stärka utställningen som beskriver slottets och Kalmars historia på ett attraktivt och pedagogiskt sätt som gör ett starkt intryck på besökaren.
Mål (1,3,7)	Utveckla utställning så att den gör att besökaren vill återvända
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler intäktsskapande besökare - Besökarnas vistelse i slottet förlängs - Besökarna intresse för och kunskap om slottets och Kalmars historia ökar
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Förstudie kring upplägg, placering, budget och tidsplan - Säkerställa tillstånd och finansiering - Producera och installera utställningen

5.8 Barnverksamhet

Bakgrund	Kalmar slott har under tio år byggt upp en omfattande och framgångsrik interaktiv barnverksamhet under högsäsong under namnet Barnens slott. För att konceptet ska upprätthålla sin attraktivitet och konkurrenskraft över tid så krävs en löpande förnyelse och utveckling. Samtidigt har en året runt verksamhet utvecklats för barn och barnfamiljer.
Syfte	Utveckla konceptet Barnens slott samt slottets åretruntverksamhet för barn
Mål (1,4,5)	Att fler barnfamiljer besöker slottet
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler intäktsskapande barnfamiljer som besöker slottet - Slottets position som Barnens slott förstärks - Högre återbesöksfrekvens bland barnfamiljer
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Planera en långsiktig förnyelse av koncepten - Skapa finansieringsmodell som säkerställer framtida utveckling - Inköp av utrustning och tjänster till Barnens slott

5.9 Mötes- (och konferens-) koncept

Bakgrund	Slottet har en stor utvecklingspotential på den regionala, nationella och internationella mötesmarknaden. För att nå dit krävs ett unikt möteskoncept som bygger på slottet och dess historia och som ej går att imitera. Och att befintliga och nya mötesytor samt utrustning anpassas till konceptet.
Syfte	Skapa förutsättningar för en attraktiv och konkurrenskraftig unik mötesverksamhet som är anpassad efter slottets förutsättningar.
Mål (3,4,5,6)	Kalmar slott är en etablerad och omtyckt plats för viktiga möten
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler intäktsskapande regionala, nationella och internationella möten - Slottets position som unik mötesplats förstärks
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Konzeptutveckling - Säkerställa tillstånd och finansiering - Inköp av utrustning och anpassning av lokaler

5.10 Fler intäktsskapande utomhusytor

Bakgrund	Kalmar slott har stora utomhusytor som med rätt koncept kan utvecklas till attraktiva upplevelseplatser. Genom att kartlägga ytorna, bedriva innovativ konceptutveckling baserad på slottet och dess berättelser samt skapa nödvändig infrastruktur, kan de attrahera lämpliga entreprenörer/aktörer.
Syfte	Tillvarata slottets ytor på ett effektivare och hållbarare sätt
Mål (1,2,3,5)	Fler intäktsskapande upplevelser för besökarna
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler intäktsskapande besökare - Längre stanntid och högre återbesöksfrekvens - Nya målgrupper besökare slottet
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Förstudie där presumtiva ytor och deras förutsättningar kartläggs - Konzeptutveckling genom t.ex. workshops för entreprenörer/föreningar - Succesiv utveckling av ytor allt efter säkerställd finansiering

5.11 Året runt mötesplats för kalmarborna

Bakgrund	Allt för få Kalmarbor ser slottet som en naturlig mötesplats till vardags eller har en uppdaterad bild av dess publika verksamhet. Kalmarborna utgör en viktig resurs i flera perspektiv. Det är därför nödvändigt att öka och fördjupa deras engagemang i slottet och dess utveckling i framtiden.
Syfte	Säkra ett besökarunderlag året runt och stärka invånarnas känsla för slottet
Mål (4,5,7)	Slottet är en naturlig mötesplats för Kalmarbor med många intresseområden
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Fler intäktsskapande besökare - Förutsättningar att kunna hålla slottet öppet året runt - Bättre grogrund för ambassadörskap och volontärskap
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Förstudie där lämpliga verksamheter, event, grupper identifieras - Långsiktig plan för att skapa en naturlig mötesplats på slottet - Säkerställa finansiering och succesiv utveckling av verksamheter

5.12 Strategi och modell för frivillig finansiering/volontärskap

Bakgrund	För att kunna tillvarata slottets utvecklingspotential i framtiden och säkerställa att det bevaras och underhålls, så kommer det att krävas externa resurser. Genom att utveckla och arbeta efter en hållbar modell för frivillig finansiering och volontärskap så ökar möjligheten att säkerställa dessa resurser.
Syfte	Skapa externa resurser som säkerställer slottets framtida utveckling
Mål (6,7,8)	Samhället ökar sina insatser i slottets utveckling i form av pengar och tid.
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Slottet blir ett attraktivare och konkurrenskraftigare besöksmål - En större del av slottets utvecklingspotential kan tas tillvara. - Fler aktörer utvecklar ett hållbart engagemang i slottets framtid
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av lämpliga projekt och arbetsmoment - Införskaffa den infrastruktur som krävs - Pilotprojekt inom frivillig finansiering resp, volontärskap

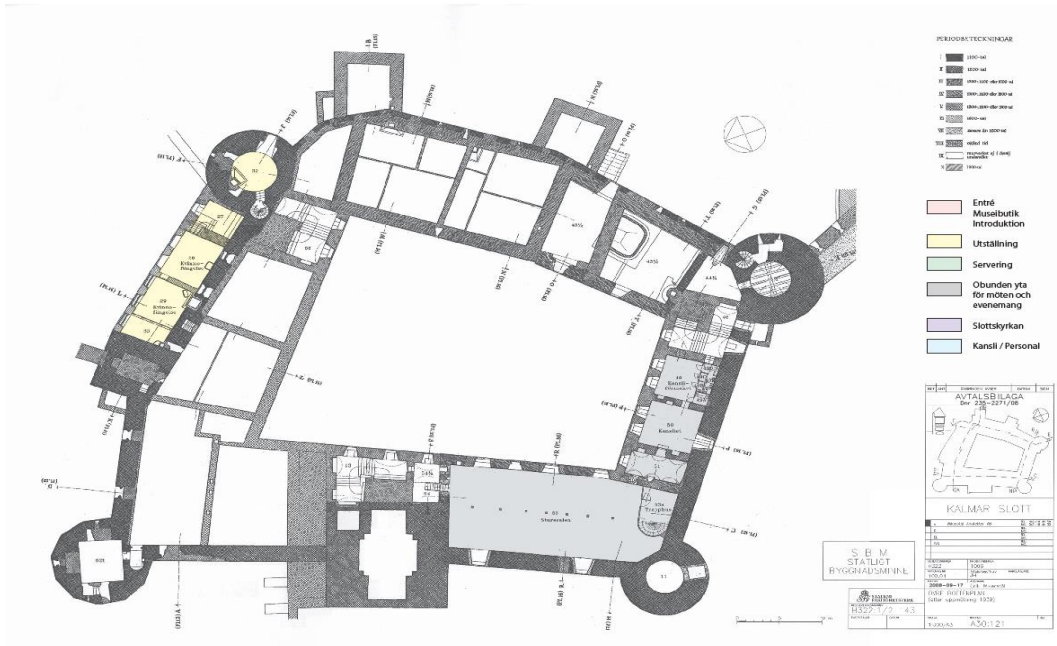
5.13 Samverkan med SFV:s besöksmål på Öland

Bakgrund	Kalmar och Öland har stor möjlighet att vidareutvecklas till en av landets främsta kultur turistiska destinationer. För att nå framgång och initiera utveckling så behöver Kalmar slott, SFV:s historiska besöksmål på Öland och besöksnäringen utveckla ett fördjupat och hållbart samarbete.
Syfte	Ett effektivt samarbete mellan Kalmar slott och SFV:s besöksmål på Öland
Mål (1,2,3,7)	Stärka slottets, Kalmars och Ölands konkurrenskraft som destination
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Ett effektivare tillvaratagande av regionens befintliga besökare (kunder) - Samordningseffekter i drift- och utvecklingsfrågor. - Fler historiskt intresserade svenska och utländska besökare i länet - Kalmars /länets position som historisk destination stärks
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Samordning av t.ex. drift, kommunikation, event, inköp och utveckling. - Gemensam paketering av upplevelser, tjänster och produkter - Samverkan kring externs resurser som finansiering och volontärskap

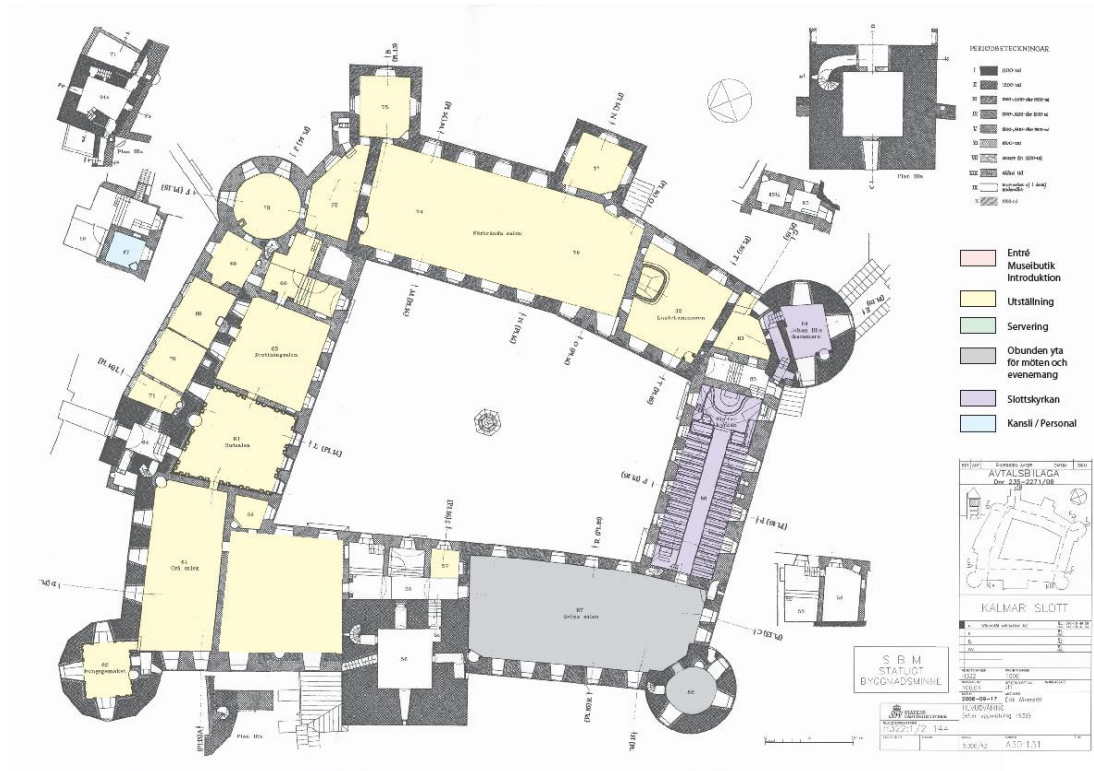
5.14 Utveckla och mäta slottets samhällseffekter

Bakgrund	För att bevara, underhålla, och vidareutveckla Kalmar slott och dess publika verksamhet krävs resurser. Samtidigt skapar slottet en mångfald samhällseffekter. För att engagera fler politikerområden och samhällsaktörer i slottet och dess utveckling, krävs att dessa effekter utvecklas, synliggörs och mäts
Syfte	Fler samhällsaktörer ska engageras sig i Kalmar slott och dess utveckling
Mål (6,7)	Slottet ska ha en tydlig roll i den lokala och regionala samhällsutvecklingen
Förväntade effekter	<ul style="list-style-type: none"> - Det blir lättare att synliggöra Kalmar slotts olika samhällsvärden. - Ökat intresse för Kalmar slott, dess bevarande, skötsel och utveckling, - Fler uppdrag och resurser från berörda samhälls-/politikområden
Exempel på åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av vilka samhällseffekter slottet har och kan ha i framtiden - Identifiera, utveckla, testa och utvärdera lämpliga mätmetoder - Regelbunden sammanställning av Kalmar slotts olika samhällseffekter - Information/diskussion med beslutsfattare i berörda samhällsområden

C. ÖVRE BOTTENPLAN

D. HUVUDVÅNINGEN

7. FINANSIERING

7.1 PARTERNAS RESURSER

Utvecklingsplanens insatser syftar till att parterna på ett hållbart sätt, gemensamt ska tillvarata Kalmar slotts potential som besöksmål, mötesplats och kulturhistorisk kraft i samhället. Den skapar nödvändiga förutsättningar för ett praktiskt fungerade samarbete mellan SFV, Kalmar kommun och Destination Kalmar kring Kalmar slott.

Utvecklingsplanens insatser är delvis tänkta att genomföras inom ramen för parternas ordinarie verksamhet och budget. Det förutsätter en samsyn för att nyttja befintliga resurser på ett hållbart och effektivt sätt.

För att säkerställa en grundläggande finansiering av insatserna avser Statens fastighetsverk och Kalmar kommun att tillsammans tillföra Kalmar slott resurser motsvarande 74 miljoner kronor under perioden 2020 - 29, varav minst 20 miljoner kronor ska avdelas för denna plans insatser.

Statens fastighetsverk avser att årligen tillföra minst 1 miljon kronor till riktade åtgärder som skapar förutsättningar för Kalmar slott att utvecklas i enlighet med utvecklingsplanen.

Statens fastighetsverk avser att årligen tillföra minst 2 miljon kronor till underhållsåtgärder som skapar förutsättningar för Kalmar slott att bedriva publik verksamhet.

Kalmar kommun avser att årligen tillföra minst 1 miljon kronor till åtgärder som skapar förutsättningar för Kalmar slott att utvecklas i enlighet med utvecklingsplanen. Man avser även årligen tillföra ytterligare minst 3.4 miljoner kronor till slottets drift och publika verksamhet.

Statens fastighetsverk skall genom underhåll och tillgängliggörande åtgärder i slottet, hålla befintliga och nya ytor i slottet tillgängliga för publik verksamhet.

Kalmar kommun svarar för att iordningställa och utrusta nämnda ytor samt skapa förutsättning för slottet och dess entreprenörer att där utveckla och bedriva kvalitativ, intäktsskapande verksamhet

Parterna åtar sig att efter bästa förmåga synkronisera sina insatser.

Om utvecklingsplanen eller del där av, av något skäl inte kan uppfyllas av någon part ska parterna genom styrgruppen enas kring en förändrad utvecklingsplan.

7.2 EXTERN MEDFINANSIERING

En så hög grad av extern medfinansiering som möjligt ska eftersträvas vid genomförandet av planens insatser. Externa parter som offentliga och privata aktörer skall bjudas in att delta finansiellt och praktiskt i utvecklingsarbetet och dess insatser. Det är även en gemensam ambition att växla upp parternas resurser genom EU-projekt när så är möjligt

7.3 INSATSER UTANFÖR UTVECKLINGSPLANEN

Utöver ovan nämnda resurser, tillför respektive part egna och / eller externa resurser för ytterligare insatser till Kalmar slott och dess publika verksamhet.

För att uppnå ett effektivt resursnyttjande så ska omfattning och tidpunkt för dessa riktade insatser samplaneras och synkroniseras med utvecklingsplanens gemensamma insatser.

8. TIDPLAN

8.1 ÖVERGRIPANDE

Utvecklingsplanen gäller från den 1 januari 2020 till och med 31 december 2029 med avsikt att uppdateras och förlängas för perioden 2030 - 2039.

Utvecklingsgruppen träffas minst två gånger på våren och två på hösten. Under våren planeras och föreslås de insatser som ska ske påföljande år och en aktivitetsplan för året upprättas. Under hösten utvärderas innevarande års insatser.

Utvecklingsgruppens beslut om gemensamma insatser påföljande år ska tas på våren så att parterna kan säkerställa nödvändiga resurser i respektive besluts- och budgetprocesser.

Revidering av utvecklingsplanen bör ske senast efter fem år, när den är påtagligt inaktuell eller när majoriteten av de gemensamma insatserna är genomförda.

Arbetet med en ny efterföljande utvecklingsplan från 2030 ska påbörjas senast under 2028.

8.2 GEMENSAMMA INSATSER

För att utvecklingsplanen ska kunna genomföras på ett verkningsfullt och resurseffektivt sätt så lyder den inte under någon fastställd tidsplan. Planens insatser prioriteras istället sinsemellan löpande av utvecklingsgruppen baserat på givna mål, möjlighet till verksamhetsintäkter, tillgängliga resurser och omvärldsfaktorer.

9. UTVECKLINGSPLANENS TILLKOMST

9.1 ARBETSGRUPP

Denna utvecklingsplan har formats av Kalmar slotts utvecklingsgrupp 2018. I gruppen ingick:

<i>Åke Andersson, vd</i>	<i>Destination Kalmar</i>
<i>Mimmi Mannheimer, slottschef</i>	<i>Kalmar slott/Destination Kalmar</i>
<i>Tommy Josefsson, intendent</i>	<i>Kalmar slott/Destination Kalmar</i>
<i>Anders Magnusson, fastighetschef</i>	<i>SFV Fo Karlskrona</i>
<i>Marlene Bergström, administratör</i>	<i>SFV Fo Karlskrona</i>
<i>Claes Brunius, affärsutvecklare</i>	<i>SFV Uthyrning (Besöksmålsteamet)</i>
<i>Erik Wikerstål, slottsarkitekt</i>	<i>Wikerståls Arkitekter</i>
<i>Birgitta Eriksson, länsantikvarie</i>	<i>Länsstyrelsen i Kalmar län</i>

Vid planens tillkomst deltog även andra personer med specialistkompetens.

9.2 STATISTIK

Besöksstatistik för Kalmar slott. har utgjort underlag för denna utvecklingsplan.